

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๒/๒๐๕

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๓๔๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๙๗๑ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔
 ๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๙/๑๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 ๓. หนังสือกรมการขนส่งทางราง ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๙๐๒.๓/๒๐๓ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 ๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 ๕. ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ.
 ๖. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
 ๗. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ.
 ๘. รายงานการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
 ๙. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น
 ๑๐. หลักฐานการเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

จากกฎหมาย

๑๑. แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลาของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. มาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม จำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางราง เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติงานตามภารกิจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการขนส่งทางราง และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกรมการขนส่งทางราง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กระทรวงคมนาคมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็วตามความเห็นของรองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (นายวิษณุ เครืองาม) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๒ สำนักงาน...

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. แล้วเสร็จ และแจ้งให้กระทรวงคมนาคมยื่นยันไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงคมนาคม ได้แจ้งยืนยันต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ลงมติรับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรในวันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อบรรจุระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๔ ระหว่างดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ และภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปแล้วเสร็จ คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ไม่ได้ร้องขอให้รัฐสภายกร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ขึ้นพิจารณาต่อเนื่องจากขั้นตอนเดิมภายในหกสิบวัน นับแต่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๗ ส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไป

๑.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง แจ้งว่าหากกระทรวงคมนาคมประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อคณะรัฐมนตรี ต้องดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอกฎหมายอีกครั้งต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการเสนอร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๒) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้การยกร่างพระราชบัญญัติฯ ข้างต้น ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดหลักการ เนื้อหา วิธีปฏิบัติ และการกำกับดูแลการดำเนินกิจการการขนส่งทางรางของประเทศไทย เป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะให้มีกฎหมายในการพัฒนาอุตสาหกรรมและพัฒนาระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ รวมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมอย่างไร้รอยต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรางของประเทศให้มีโครงข่ายที่สมบูรณ์ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว จึงเห็นควรนำเสนอร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๘/๒๕๖๕ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ แทนร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ตามหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๒/๒๒๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม ถูกกำหนดให้มีภารกิจกำกับดูแลระบบการขนส่งทางราง ทั้งมาตรฐานการให้บริการ ความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษา การเข้าร่วมเดินรถของเอกชน การพิจารณาออกใบอนุญาตต่าง ๆ และการบริหารจัดการ ซึ่งส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อีกทั้งรัฐบาลได้มีการลงทุนและมีแผนลงทุนอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางให้เป็นระบบขนส่งหลักของประเทศจึงมีความเร่งด่วนต้องดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. เพื่อให้กรมการขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจโดยสมบูรณ์ในการเข้าไปกำกับดูแลการขนส่งทางรางทั้งระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกรมการขนส่งทางราง

๔. สาระสำคัญ...

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

กระทรวงคมนาคมในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่าการขนส่งทางราง ในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาระบบการขนส่งทางรางทั้งหมด มีความจำเป็นต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนาด้านการขนส่งทางราง การกำกับดูแลมาตรฐาน และระเบียบทางด้านความปลอดภัย การบำรุงทาง และการประกอบกิจการ วางแผนโครงข่ายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรางของประเทศให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เชื่อมต่อการขนส่งระบบอื่น และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรมการขนส่งทางรางขึ้นในระดับประเทศและในระดับภูมิภาคอย่างมั่นคงยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และปลอดภัยในการเดินทาง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลกิจการขนส่งทางรางให้สามารถยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมการขนส่งทางราง การบริหารจัดการการขนส่งทางรางอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับการพัฒนาขนส่งรูปแบบอื่นให้เป็นโครงข่ายเดียวกันอย่างสมบูรณ์ โดยสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๔.๑ บททั่วไป กำหนดบทนิยาม และรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย

๔.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะนโยบายและแผนพัฒนาการขนส่งทางราง เสนอแนวทางในการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจการขนส่งทางราง กำหนดอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางเพื่อการขนส่งและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางรางและค่าบริการอื่น และกรมการขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง มาตรฐานการขนส่งทางรางและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

๔.๓ หมวด ๒ การจัดทำโครงการขนส่งทางราง แบ่งได้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) ส่วนที่ ๑ การจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางราง กำหนดให้กรมการขนส่งทางรางจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางรางเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางเพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยมีอำนาจสำรวจพื้นที่ในการกำหนดแนวเส้นทางการขนส่งทางราง เผยแพร่ข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาการขนส่งทางรางและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นนั้นด้วย

(๒) ส่วนที่ ๒ การเสนอโครงการขนส่งทางราง กำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอโครงการขนส่งทางราง โดยแบ่งเป็นกรณีหน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าของโครงการและกรณีเอกชนร่วมลงทุน

(๓) ส่วนที่ ๓ การดำเนินการโครงการขนส่งทางราง กำหนดหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือก่อให้เกิดภาระในอสังหาริมทรัพย์ มาตรฐานการจัดสร้างโครงการ และข้อยกเว้นกรณีทรัพย์สินที่ใช้ในการบริการขนส่งสาธารณะทางรางไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือของเอกชนไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

๔.๔ หมวด ๓ เขตระบบขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง กำหนดหน้าที่ของเจ้าของโครงการ ข้อห้าม มาตรฐานและมาตรการเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายหรืออุปสรรคต่อเขตระบบรถขนส่งทางรางและเขตปลอดภัยระบบรถขนส่งทางราง

๔.๕ หมวด ๔ การประกอบกิจการขนส่งทางราง แบ่งได้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) ส่วนที่ ๑ การขออนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางราง กำหนดให้การประกอบกิจการขนส่งทางรางเป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี และให้การประกอบกิจการขนส่งทางรางเพื่อกิจการของตนไม่ต้องขอรับใบอนุญาต แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีและต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการขนส่งทางรางตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติและประเภทของใบอนุญาต ทั้ง ๓ ประเภท ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่ง ใบอนุญาตประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางราง และใบอนุญาตประกอบกิจการรางเพื่อการขนส่งและการเดินรถขนส่งทางราง รวมถึงกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ

(๒) ส่วนที่ ๒ หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการขนส่งทางราง ผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางตามประเภทและเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต จัดให้มีประกันความเสียหายแห่งเหตุที่จะทำให้การเดินรถขนส่งทางรางต้องหยุดชะงัก เหตุฉุกเฉินหรืออุปสรรคต่อการขนส่งทางราง ให้บริการขนส่งทางรางด้วยความปลอดภัย ส่งบัญชีแสดงฐานะทางการเงิน งบการเงินและรายงานประจำปี ไมโอนสิทธิใบอนุญาตให้บุคคลอื่นและแจ้งการหยุดประกอบกิจการ เพื่อให้กรมการขนส่งทางรางพิจารณาดำเนินการแทนและผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางของต่างประเทศที่จะเดินรถขนส่งทางเข้ามาในราชอาณาจักรหรือไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยผ่านเข้ามาในราชอาณาจักรมีหน้าที่ปฏิบัติตามสิทธิในอนุสัญญา ความตกลงระหว่างประเทศ หรือหนังสืออนุญาตจากรัฐมนตรี

(๓) ส่วนที่ ๓ การกำหนดอัตราค่าโดยสารและค่าบริการ กำหนดอัตราค่าโดยสาร สิทธิเรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการขนส่งทางราง ผู้ได้รับใบอนุญาตและค่าบริการอื่น การร้องขอทบทวนอัตราขั้นสูงของค่าโดยสาร และบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารหรือได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร

(๔) ส่วนที่ ๔ การเชื่อมต่อรางเพื่อการขนส่งทางรางร่วมกัน หน้าที่เจ้าของโครงการหรือเอกชนเจ้าของรางหรือทางเฉพาะในการยินยอมให้มีการเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะ หน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งต้องใช้รางหรือทางเฉพาะร่วมกัน หน้าที่ผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานซึ่งปฏิเสธการร่วมเชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะและการได้รับคำตอบแทนของเจ้าของโครงการหรือเอกชนเจ้าของรางหรือทางเฉพาะ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตที่ให้เชื่อมต่อรางหรือทางเฉพาะที่ใช้ร่วมกัน

(๕) ส่วนที่ ๕ การจัดสรรความจุ ตารางเวลาการเดินรถขนส่งทางรางและเส้นทาง คณะกรรมการจัดสรรเวลาการเดินรถขนส่งทางรางซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางราง มีหน้าที่และอำนาจ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ และใกล้เคียงข้อพิพาทในการจัดสรรเวลาการเดินรถขนส่งทางราง หรือพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์จากรางหรือทางเฉพาะ กำหนดหน้าที่ของผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดสรรความจุ ตารางเดินรถเส้นทางและการเปิดเผยเอกสารโครงข่ายรางหรือทางเฉพาะ การดำเนินการของผู้ประสงค์จะประกอบกิจการขนส่งทางรางที่ต้องเข้าใช้รางหรือทางเฉพาะกับผู้จัดการโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงค่าใช้จ่ายประโยชน์จากราง และทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการ

๔.๖ หมวด ๕ การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ แบ่งได้เป็น ๒ ส่วน ได้แก่

(๑) ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจ ที่สำคัญ เช่น กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง และอุบัติการณ์ การสอบสวนอุบัติเหตุจัดทำรายงานสอบสวน จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อความปลอดภัยให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ส่วนที่ ๒...

(๒) ส่วนที่ ๒ การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ กำหนดอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการสอบสวนอุบัติเหตุ อุบัติเหตุร้ายแรง หรืออุบัติการณ์ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการได้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุง ความปลอดภัยในการขนส่งทางราง มิใช่เป็นการสอบสวนเพื่อการกล่าวโทษบุคคลหรือกำหนดให้บุคคลใดต้องรับผิดชอบไม่ว่าในทางใด ๆ และกำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน รักษาความลับของข้อมูล เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนที่อยู่ในความครอบครองหรือพิทักษ์ของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมอบหมาย

๔.๗ หมวด ๖ ผู้ตรวจการขนส่งทางราง กำหนดให้ผู้ตรวจการขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบการประกอบกิจการขนส่งทางรางให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางหรือสถานที่ทำการของผู้ได้รับใบอนุญาตยึดหรืออายัดสิ่งของหรือเอกสารที่อยู่ในสถานที่ประกอบกิจการขนส่งทางรางหรือสถานที่ทำการของผู้ได้รับใบอนุญาตรวมทั้งสั่งระงับการออกเดินทางหรือกักขบวนรถของผู้ได้รับใบอนุญาตไว้ตามความจำเป็นเพื่อการตรวจสอบ และกำหนดหลักเกณฑ์ในการออกุทธการวินิจัยสิ่งการใด ๆ ของผู้ตรวจการขนส่งทางราง

๔.๘ หมวด ๗ ผู้ประจำหน้าที่ กำหนดให้ผู้ประจำหน้าที่ต้องได้รับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่จากนายทะเบียน และกำหนดสิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งทางรางต่างประเทศ เมื่อได้นำใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นั้นให้อธิบดีรับรองแล้ว ให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประจำหน้าที่ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่

๔.๙ หมวด ๘ การจดทะเบียนรถขนส่งทางราง กำหนดให้รถขนส่งทางรางที่จะใช้ในการประกอบกิจการขนส่งทางรางต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน กำหนดคุณลักษณะของรถขนส่งทางรางที่จะจดทะเบียนได้ กำหนดประเภทรถขนส่งทางรางที่ไม่ต้องจดทะเบียน ได้แก่ พระราชพาหนะ และรถขนส่งทางรางทหาร และกำหนดให้รถขนส่งทางรางที่จดทะเบียนแล้วต้องแสดงแผ่นป้ายทะเบียนรถขนส่งทางราง

๔.๑๐ หมวด ๙ การคุ้มครองผู้โดยสารและผู้ให้บริการ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าขนส่ง ค่าใช้ประโยชน์จากรางและทรัพย์สินที่จำเป็นในการประกอบกิจการและค่าบริการอื่นด้วยความเป็นธรรมและจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารและผู้ให้บริการโดยเฉพาะผู้ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ สตรีมีครรภ์และเด็ก หลักเกณฑ์ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้โดยสารในกรณีมีเหตุให้การเดินรถขนส่งทางรางล่าช้าหรือถูกยกเลิกและจัดให้มีประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ชีวิตและร่างกายของผู้โดยสารและผู้ให้บริการ รวมถึงกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณสถานีรถขนส่งทางราง

๔.๑๑ หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ แบ่งได้เป็น ๒ ส่วน ได้แก่

(๑) ส่วนที่ ๑ โทษปรับทางปกครอง กำหนดให้การกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาของผู้ประจำหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตและกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้ได้รับใบอนุญาตถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครองได้ โดยแบ่งเป็น ๒ ชั้น ได้แก่ ชั้น ๑ โทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทและชั้น ๒ โทษปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทแต่ไม่เกินสี่แสนบาท และสามารถปรับรายวันได้หากเป็นความผิดต่อเนื่อง และกำหนดกระบวนการและเอกสารของวิธีพิจารณาโทษปรับทางปกครอง

(๒) ส่วนที่ ๒ ...

(๒) ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา เฉพาะการกระทำที่เป็นภัยต่อการขนส่งทางรางส่งผลกระทบต่อในวงกว้างและกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจเปรียบเทียบการกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาและความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือมีโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทและการกระทำที่ก่อให้เกิดอันตรายแก่การเดินรถขนส่งทางราง

๔.๑๒ บทเฉพาะกาล เพื่อเป็นการรับรองและคุ้มครองบรรดาโครงการ สิทธิ หน้าที่ หรือสถานภาพกรณีต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นหรือได้รับก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. มีผลใช้บังคับ และให้ยังคงมีอยู่ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวหลังจากที่กฎหมาย มีผลบังคับแล้ว

ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้เตรียมแผนการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองภายใต้บทบัญญัติ แห่งร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. แล้ว

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

๕.๑ ประโยชน์

๑) การพัฒนาคุณภาพบริการระบบขนส่งทางราง โดยส่งเสริมให้เกิดการบริหาร การเดินรถและการให้บริการที่ทำให้ระบบการขนส่งทางรางมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สามารถให้บริการ ด้วยความถี่ที่เหมาะสมต่อความต้องการใช้บริการในกรณีการขนส่งผู้โดยสาร และเพิ่มความถี่ของการให้บริการ ขนส่งสินค้าทางราง ตลอดจนกำหนดแนวทางการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่นำไปสู่การเพิ่มสัดส่วน ของระบบราง และสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการ

๒) การส่งเสริมด้านมาตรฐาน การให้บริการ และการซ่อมบำรุง โดยมีเป้าหมายสำคัญ ของการพัฒนากระบวนการขนส่งทางราง การอำนวยความสะดวกในการขนส่งทั้งผู้โดยสารและสินค้า เมื่อได้รับความนิยมในการใช้บริการมากยิ่งขึ้นหมายถึงรายได้จากการขนส่งที่เพิ่มขึ้น และมีอัตราค่าบริการ ต่อหน่วยที่เหมาะสม อันจะจูงใจให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของระบบให้ดียิ่งขึ้น ทั้งด้านความตรงต่อเวลา ความน่าเชื่อถือ ประสิทธิภาพของระบบ และการเชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่น

๓) การส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันของตลาดภายในประเทศ ซึ่งผู้ที่ต้องการ เป็นผู้ประกอบการทุกราย ไม่ว่าจะเป็นรัฐหรือเอกชน มีสิทธิแข่งขันเพื่อรับใบอนุญาตฯ ที่เท่าเทียมกัน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่สนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ การประกอบกิจการขนส่งทางรางอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๒ ผลกระทบ

๑) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การมีกฎหมายในการกำกับดูแลระบบการขนส่งทางราง จะทำให้เอกชน สามารถเข้ามาประกอบกิจการเดินรถขนส่งทางรางในเส้นทางที่มีความจุทางเหลืออยู่ได้ ส่งผลให้เกิดการแข่งขัน ในการประกอบกิจการขนส่งทางราง และการกำหนดค่าบริการอย่างเป็นธรรมจะทำให้ราคาค่าบริการ อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถแข่งขันได้กับการขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ ทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์โดยรวม ของประเทศไทยลดลง สร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เพิ่มมากขึ้น โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเชื่อมต่อการขนส่งทางรางกับการขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางน้ำ สถานีขนส่งทางบก ศูนย์กระจายสินค้า ที่พักสินค้า ท่าเรือบก นิคมอุตสาหกรรม และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาการเชื่อมต่อระบบคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้าน และพัฒนาโครงข่ายเชื่อมต่อระบบคมนาคมด้านอื่น ๆ โอกาสนี้จะสามารถทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย การเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคได้

๒) ผลกระทบต่อสังคม...

๒) ผลกระทบต่อสังคม

การมีกฎหมายในการกำกับดูแลระบบการขนส่งทางราง ในด้านการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี และการจัดทำแผนการพัฒนาการขนส่งทางรางที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดการขยายโครงข่ายทางรถไฟที่ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศมีความสะดวกในการเดินทาง เกิดการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเมืองใหม่ ลดความแออัดของประชากรในเขตเมือง ทำให้ประชาชนสามารถใช้บริการการขนส่งทางรางที่มีคุณภาพ อันจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตและภาคธุรกิจการท่องเที่ยว

๓) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

การมีกฎหมายในการกำกับดูแลระบบการขนส่งทางราง ทั้งการกำกับดูแลด้านความปลอดภัย ด้านการให้บริการ และด้านราคาค่าบริการ จะช่วยยกระดับการขนส่งทางรางให้มีมาตรฐานการให้บริการ มาตรฐานด้านความปลอดภัย และอัตราค่าโดยสารที่เหมาะสม ส่งผลให้ประชาชนหันมาใช้บริการขนส่งทางรางในการเดินทาง โดยเปลี่ยนการเดินทางจากรถยนต์ส่วนตัวมาใช้บริการขนส่งทางรางมากยิ่งขึ้น ส่งผลโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดีขึ้น เนื่องจากการขนส่งทางรางมีอัตราการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมต่อคนที้น้อยกว่ารถยนต์ส่วนบุคคล ช่วยลดปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากภาคการขนส่ง อันเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนในปัจจุบัน

๔) ประชาชนผู้ใช้บริการระบบขนส่งทางราง ซึ่งถูกกำหนดหน้าที่ให้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบริเวณสถานี

๕) ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางราง ซึ่งถูกกำหนดหน้าที่ไว้หลายประการ มีหน้าที่ปฏิบัติตามหมวด ๔ การประกอบกิจการขนส่งทางราง ส่วนที่ ๒ หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการขนส่งทางราง และหมวด ๘ การจดทะเบียนรถขนส่งทางราง โดยหากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษปรับทางปกครอง และโทษทางอาญา

๖) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการการขนส่งทางราง การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ส่วนราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดระบบบริการสาธารณะตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้สัมปทาน หรือทำสัญญาว่าจ้างผู้ประกอบการขนส่งทางรางเดินรถแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ใช้บังคับ จะต้องดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ.

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดตั้งกรมการขนส่งทางราง

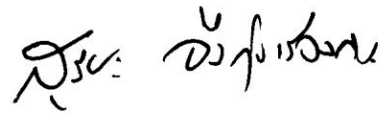
๙. ข้อเสนอ...

๙. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้กรมการขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจอย่างสมบูรณ์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการขนส่งทางรางทั้งระบบ จำเป็นต้องให้มีการตรา ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. เพื่อใช้บังคับ จึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณาแล้ว พร้อมนี้ส่งบันทึกหลักการและเหตุผล สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย และแผนการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรอง มาพร้อมนี้แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ - ๑๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๓๘ (สวิตรี)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mot.legal๑@gmail.com